

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési dí-
jak küldendők.
Kéziratok nem adhatók vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Égész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Tisztviselők telepe.

Már Galilei is megmondta, hogy a föld mozog, halad a korszellelem előre, hiába akarják az érdekeltek önzésből és tudatlanságból a haladást megakadályozni.

Ez a kérdés a tisztviselőtelep kérdése is, amelyet most Sággy Mihály tanár kezdeményezett — azt juttatja eszembe, hogy mégis haladnak a civilizáció felé a csongrádiak, akikről köztudomásu, hogy az urgyűlöletben eddig a korifeusokkal egyetértőleg — vezetett a polgárosodástól iszonyodó Alföldön.

Bizony ideje, hogy megváltozzék a csongrádi közelet, mert eléggé megbűnhődött ez a város az urgyűlöletért, bár maga volt az oka, hogy vaksága miatt nem látta be, miszerint hiába súlyedt alá inkább jobbágyi szolgaságba, csak hogy ne legyen első embere egy csongrádi ur, egy polgármester, mert a sors megtréfálta, hiszen lett még nagyobb urak a tönkelt Szentestől, akikkel többnyire csak akkor érintkeztek, mikor büntetés végett be lettek idézve, mint a

jobbágyiség idején.

Elszomorító volt látni mindent, s annál nagyobb örömmel hallom, hogy a csongrádi nép is kezd ébredezni s kezdi belátni, hogy az uri osztály, értelmiség is atyafia, polgártása neki sőt nemcsak a munkás érdemel tiszteletet, emberséget, de a lenézett, vérig hajszolt szegény tisztviselő is.

Magyarországon én kezdeményeztem a legelhagyottabb ruthén nép fölsegítésének akcióját. Barátain kinevettek, hogy én vagyonomat, életem javát áldoztam a népsegítés ügyének, amelyet Corvin Mátyás óta a magyar hivatalnokai kar, a magyar közigazgatás gunyosan lekicsinyel. Tehát ösmerem a népsegítő akció és a hivatalnoki élet minden kálváriáját, de mondhatom, hogy ebben az ázsiai országban a vagyontalanok és tisztakezü hivatalnokok sokkal nagyobb szegénységben élnek, mint a munkások akik között akárhány biztosan meggazdagodik, holott a hivatalnoknál ez ki van zárva.

Azért tehát a Sággy Mihály tanár kezdeményezését nagyon üd-

vósnek tartom, sőt az összes városok községek tisztviselői érdekében mi már a Városok Lapjában is foglalkozunk ezzel a kérdéssel, abból a szempontból indulván ki, hogy ha a város és állam tud 300-500 munkásnak otthont építeni, — akkor dőreség is, rossz alarát is lenne, ha 30-50 községi városi tisztviselőnek nem nyujtana hasonló segélyt, mikor lakbérilletményükkel biztosítva lenne a törlesztési összeg.

Az a kérdés, vajjon az összes tisztviselőknél vagy csak azoknál részére adjon-e a város telkeket, akik községi adót is fizetnek? — ez nem képezhet akadályt, mert a legnagyobb sérelem volt eddig az, hogy egyeseket a törvény felmentett a községi adó alól a közös és egyenlő teherviselés életbelépte után is félszázaddal, tehát a városi új törvény ezt a kiváltságot megszünteti.

De az a nagyobb kérdés inkább, hogy hova építsék fel az új telepet?

A piactól egy pár kilométernyire? vagy 100 lépésnyire a bökényi földekre. Ez már a város és a tisztviselők dolga. — *Dr. Hollósy*

TÁRCA.

Kóros gyerekei.

Irta. Vértési Gyula.

— A szőlőket mikor kirágta a féreg akkor azt hittem, hogy az én életem gyökerét is elhágta. Koldusabbnak éreztem magam a koldusnál. Ebben az állapotban ért utól a szerencse. Mintha csak a megváltóm lett volna az a kis kölyök, aki a leányom hozott haza városból. Hej pedig első haragomban kis hája, hogy meg nem folytattam mindakettőt. Kar lett volna! A gyerek szerencsét hozott nekem, mert a porontyal együtt dajkaságba kaptunk egy másikat is. Valami gazdag asszonyságé lehetett. Tetszik tudni olyan gyerek akiről nem volt szabad sokat beszélni, mert a nagyuri kisasszonyok meg asszonyok is sokat botlának ám. Talán még többet mint a miélenk. A kis gyereket sokat fizettek. Mindnyájan megéltünk belőle. Mikor aztán két esztendő lett, elvitték. De a leányom kapott ám más gyerekeket is. Nem mind volt ilyen drága gyerek. Cselédleányok meg

varrókisasszonyok is kerültek bajba és a lányom Isten tudja hogy hogy nem, de mindjárt kiszimatolta a bajukat, Annyi gyerekünk lett egyszerre mint a raj. Volt olyan is, akit az anyja kethetes korában már elválasztott és hozzánk adott. Ugy táplálta a leányom cuclival. Mégis felpendedett az istenadta.

— És nem halnak a gyerekek?

— Hát kirül az ilyen elvégezte, az bizony elpatkol, de annak nem oka senki sem.

Beszélgetés közben a házhoz értünk. Behívott.

— Instálom tessék beljebb kerülni, hogy mutatom elő a gyerekeimet.

Mint eső után a békák, úgy nyüzsgöttek mindenfelé a kis jószágok. Voltak vagy tizen. Valamennyi egyformán piszkos és egyformán sapadt. Mintha csak apró halottakat láttam volna.

Végtelen szomorú kép volt. Egy csomó halálra való élet. Egy halom bim-bó, amely sose fog kinyitni.

— Betegek ezek a gyerekek kóros?

— Ezek instálom? úgy esznek, mint a kis malacok. Egy-egy nagy karely kenyert majszol el mindégükük minden

evéskor.

— Hát ezeknek kenyeret adnak?

— Tejbe eláztatva. A pusztá tején már tulvannak. Mind elmúlt egy esztendő.

— El ám — vágott közbe az öreg leánya, aki ezalatt bejött a szobába. A nagy tagbaszakadt leány, sovány. Korán elhervadt arcáról csupa gonosz indulat ritt le. Apró, villogó szemei mintha vércsekarmok lettek volna, úgy tapadtak rá a földön fetregő kis gyerekek arcaira.

Csöndesség lett egyszerre. Mert az iment még nyöszörögtek és pityeregtek a kis szerencsétlenek, de amint az asszony bejött és rájuk nézett, rögtön elhallgattak, bizonyára sok verésben volt részük.

Elmultak mind egy esztendősk — fol tatta azután beszédét — ezek már vasat is ehetnének. A doktor ur is mondta, hogy már egy kis húst is kaphatnak, hogy erőre jöjjenek.

— Ugy hát a doktor ur mégis felügyel?

— Felügyel? Mire kell itt felügyelni? — mondta kihívó, kellemetlen nevetéssel az asszony — itt vagyunk mi, én meg az apám. Elegek vagyunk mi is!

Sirolin

• Ezzel az orvossággal és a tejsóval megszünteti a köhögést, valódokat, éjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza.

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható minden rendelésre a gyógyszerárakban — Ára övegentől 4 — 5 koronára.

— **Munkás Casinó.** Éppen most vetük a hirt, hogy Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter ur 14000 koronát utalványozott ki Csongrádvármegyéhez abból a célból, hogy Szentese és Csongrádon a munkások részére Casinót építsenek.

Hát elismerjük, hogy az eszme nagyon szép és azt is feltételezzük, hogy a miniszter urat magasabb célok vezérelték midőn arra az elhatározásra jutott, hogy a munkás népnek Casinót, szóval otthonot létesítsen, de hát egy kissé mégis szöveget üt a fejünkbe, hogy ezt a Munkás-Casinót éppen akkor létesítik, midőn a munkás szervezetek ellen valóságos irtóháborút üzentek, midőn egymásután oszlatják fel a munkás otthonokat a szervezeteket. Midőn itt nálunk, Csongrádon már két ízben kobozták el a munkásszervezetek pénztárát, lefoglalták könyvtárát, sőt a képeket, a falból a szöveget is elvették minden alapos ok nélkül, anélkül hogy rájuk lehetett volna bizonyítani, hogy az állami rend, a törvények ellen izgattak volna. Jobb lenne, ha a munkás kaszinók helyett igazságosan és emberségesen bánának a munkásokkal. Ne üldözzék őket ok nélkül és engednék őket békésen szervezkedni!

Utóvégre is, ha joga van a munkásoknak egyesületeket, szervezeteket alakítani, joga van a munkásoknak is szervezkedni saját anyagi érdekeiknek előmozdítására.

Tudnak a munkások áldozatot hozni szellemi továbbképzetésük céljára állami támogatás nélkül is. Szívesen áldoznak véres verejtéken keresett filléreikből a tudományak, a kulturának és saját otthonuknak. Sőt kérdezzék meg azokat, akik a munkások tudományos kiképzését szívükön viselik, vajjon nem lelkesednek-e éppen a munkások a kulturáért, a tudományért?

Hát bizony ilyen körülmények kö-

Vigyázzunk rájuk mi is. Nem is érdemes így vigyázni. Ha akarnánk és ha nem lennénk becsületes emberek, bizony többet is kereshetnénk, mint emennyit most keresünk. Mert ugy tessenek elgondolni, hogy nem nagyon örülnek ám az efféle porontyoknak se az anyák, se az apák, Mindenki szeretne szabadulni tőlük. De nálunk ez nem létezik. Mi becsületesen tápláljuk és gondozzuk őket. Itt bizony nem hal éhen egy sem.

— Kapnak ezek uram mindent. A leányom úgy tömi őket, mintha kislábak lennének vagy kis malacok. A király is megnyalhatná a száját, olyan éléket kapnak, Es nem is tudom, mi a bajuk, hogy mégis ilyen nyavalyások. Rossz a fajtájuk, ez van benne. A legjobb kukoricagancsa se hizlalja meg őket, se a gölödény se a málé. Még a tejes kenyeret eszik legjobban. És csak nőnének legálább, de olyanok, mint a vakondok!

— Járnak őket látogatni?

— Némelyiknek eljön az anyja. De biz' azok a szegény népek nem érnek rá, hogy ide utazgassanak. Csak úgy irásban kérdezzetik, hogy van a gyerekük, mikor a pénzt küldik.

— Hát férfiak nem jönnek ki néha?

— Az apák nem nagyon. Hej uram ott Pesten még komiszabbak lehetnek az emberek, mint itt nálunk.

— Miről gondolja?

— Mert ha kivetődik egy-egy ur ide hozzám a gyerekek ügyében, hát már előre félek. Valamennyi csak szid engem, hogy mért nem teszem el már

zött bármennyire méltányoljuk is a miniszter ur nemes célját de nem hisszük, hogy még abban az esetben is, ha még oly díszesen, még oly kényelmes berendezéssel építsék is fel azt a munkás-kaszinót, hogy akadna munkás, aki abba betenné a lábát.

Ilyen előzmények után, csak pénzt lehet oda eleven munkást venni!

Az én házam, az én váram.

* Barátságos válaszul, a „Csongrádi Ujság“ legutóbbi számában megjelent „Tisztviselő telep“ című újdonságára.

Előljáróul mély sajnálatomat fejezem ki a „Csongrádi Ujság“-nak a tisztviselő telep ügyével foglalkozó része fölött.

Ha rajtam áll vala: nem jelenik meg azon cikkeske.

Nincs befolyásom a Tóth Dénes-ur lapjára — nem akadályozhattam meg azon újdonság napvilágra jöttét, amely alkalmas, ezen ügyös cél, ezen hasznos ügy kivételére egyesült társaság szétrobbanására.

Atokként nehezült mindenkor a magyarrá a belviszály, — a széthuzás.

Hogy is mondta Kossuth Lajos? (nem Ferenc) sohase azt nézzük, amiszet választ bennünket, hanem azt tekintjük, amí összetart.

Nóde mondott bár legyen akármit, és mondta bár volna — nem Kossuth Lajos, de maga a nagyobb hatalmu Kossuth Ferenc is és mondaná bár oly szepen, érthetően: siketnek szép nótát minek értőlné?

Ha nem okulunk, ha nem tanulunk ha a bölcs mondásokat meg nem értjük, akkor a bölcsök hiába éltek, meddő munkát teljesítették, jobb lett volna, ha bekapnak vala a községházához vagy elemmentek volna téglát hordani a — tisztviselő házak építkezéséhez.

Bocsánatot kérek tisztelt szerkesztő ur, értsen meg jól. Nem kívánok ellenségeskedésre, egyrészt meghurcolására vezető polemikába bocsátkozni. Tisztelem, becsülöm önt, ugys mint tisztársamat, ugys mint embert és szerkesztőt, épp ezért féltve őrzöm barátságunkat és nem szeretném, ha ezen tárgyilagos cikkem miatt

lab alól a gyereket. Istenem a saját gyereket.

— Persze maga nem hallgat egyre sem?

— Hogy hallgatnék, megese a szívem, ha elpusztítanám valamelyiket.

— Meg aztán be is csuknák.

— Be is csuknának! Ugy van uram.

Pedig hát higye el tekintetes ur, hogy nem helyes ez a törvény. Minek kizozni ezeket a szegény férgeket, mikor ugyse lesz belőlük semmi. Aki a világra hozta őket, miért is nem pusztíthatja el? Csak nyomoruságukra hagyja őket életben. Ugy is elvesznek. Csakhogy lassan. Én mondom ezt, hogy nem helyes a törvény. Pedig hát éppenséggel abból élek, hogy a törvény nem engedi ezeket a szegényeket mindjárt elpusztítani. Azért dobják ide nekünk, hogy csináljunk velük, amit akarunk. De mi felkarjuk őket nevelni.

— Gancával. máléval meg fekete kenyérral?

— Nem is tarthatjuk fáccannal — nyelvel a menyecske. — Azzal tartjuk, amivel tudjuk. Ha az Isten akarná, mert az Isten okosabb, mint az emberek, akik a törvényt hozzák. Tudja, hogy itt ezekre semmi szükség sincs, elég szegény van már egy is. hát magához veszi őket.

A két kezét imára kulcsolta és bátran, szabadon nézett fel az ég felé, mintha a számadása teljesen reodben lenne azzal, aki ott fent lakozik.

(Vége.)

főlszórna. Polemiába szívesen bocsájtkozom, de csak annyiban, amennyiben közös ügyünknek használhatunk általa a célból, hogy az eszmét kézen fekvé tart-suk, a módozatokat, melyek általa közös cél elérhető lenne megvitassuk, de ellenségeskedésre, széthuzásra a kedvező körülmények közt megindult mozgalom szétrebbentésére — nem vagyunk kaphatók.

Az a kis társaság, amely Sággy Mihálynál, barátságos beszélgetésre gyűlt össze (nem tagadom bor is volt az asztalon) a többek között a házi gazda ötletén rágódva, vitatkozva, beszélgetve, elhatározta megkísérelni a tisztviselő telep megalkotását.

Ajtóstul nem lehet a házba rontani (kivált ha még ház sincs) hát valamely kituduló pontot kerestünk.

Elhatároztuk, hogy keresni fogjuk az érintkezést Hegyi Antal főtisztelendő urral, aki — tudjuk nagy műveltségű, ágilis, tapasztalt, kulturális eszmék alkottására, kivételére a köznek javára, egyesek, többek jóléneke előmozdítására, cselekvésre kész, jó tanácsokat adni tudó ember.

Nem kevésbé hasonló szép tulajdonságok és erények birtokában lévén Solya Gyula főjegyző ur is, e két urnak a véleményét esetleg erkölcsi támogatását kikérni, képezte első föladatunkat.

Másnap, Sággy és én, fölkerestük Hegyi urat a lakásán, igaz, hogy utközben találkoztunk vele, és hozzácsatlakozva elmondtuk szándékunkat.

Kevés gondolkozás után, helyesnek, célszerűnek, és bizonyos körülmények közt kivihetőnek találta az eszmét és ezen „bizonyos körülmények“ megbeszélése céljából ajánlta, hogy egy értekezletet hozunk össze, melyen, ha úgy óhajtjuk, ő is részt vesz. mint az érdekeltségén kívül álló tag és tapasztalati adatainak föl-sorolásával szívesen hozzá járul a meg-tárgyalandó anyag kibővítéséhez.

Ugyanezen célból kértük föl Solya főjegyző urat is.

A továbbiak ismereteseik. E hó 2 án a község összes tisztviselői képviselve voltak az értekezletünkön, melyen Hegyi Antal és Solya Gyula valóban bő anyagot nyújtottak a megtárgyalásra.

Dr Kone járásbíró elnöklete alatt dr. Sörös, Hódi Pál, Tary János, Mészáros Sándor építész, Sággy Mihály és szerény magam, tehát 8 agy bizottság küldetett ki a teendőik elhatására.

Amint látni méltóztatik, legnagyobb körültekintéssel választatott a bizottság, mindenféle fajta foglalkozású osztályból 1—1 tag.

Most elmondhatnám, hogy miért látjuk szükségét tisztviselő telep létesítésének, elmondhatnám, hogy nap-nap után, mind súlyosabb teherként, éppen a kis tisztviselőkre nehezedő megélhetési viszonyok, az iparosok katejeljei a lakás uzsora stb. stb. elén mily vedekező intézkedések szükségesek, hogy össze ne roskadjon e nagy teher alatt. Bő leírását adhatnám, hogy mily nyomorult lakásviszonyok vannak, hogy fizetésünk 14 részénél többet fordítunk lakásberre, és e mellett a hygienikus viszonyoknak mennyire nem felelnek meg lakásaink.

Tudjuk, hogy a gazdasági munkás lakásoknál meghatározza az állam a szobák és mellékhelyiségek nagyságát, az ablakok méreteit.

A földmunkásoknak lakásokat épített az állam.

Csak éppen a kis tisztviselők azok, akik nyomorultul magukra vannak hagyatva, és ezek közt bizonyos, hogy a községi tisztviselők valóságos mostoha gyermekei a társadalomnak, ezek apátlan anyatlan árvák, akiknél jobb helyzetben vannak az elhagyott gyermekek, vagy az elaggott koldusok, mert ezeknek van otthonuk a — meuhelyekben.

Ez azonban más lapra tartozik, erről lehet majd és kell is még beszélni, hogy mi módon juthatnának a községi tisztviselők is azon helyzetbe, hogy módjuk és illetve tehetségük legyen a tervbe vett házacskát ki is fizetni.

Most azonban csak arról van szó, hogy létre jöhet-e és miként a tervezett tisztviselő telep?

Bizonyos, hogy egy-két községi tisztviselő nem alkothat telepet, már csak azért sem, mert ha módja lesz is ahhoz, és remélhetőleg lesz — a képviselőtestület nagylelkűségéből, hogy évenként kellően törlesztheti az amortizációs költséggel fölépített házacskát, ilyen amortizációt 2-6 ember nem képes megfizetni, ilyen csak tömegben lehet.

Erre a tömeges építkezésre egyeztünk mi a jobb javadalmazású állami hivatalnokokkal, az eszközök előteremtése ezután mirajtunk és munkaidőnkön a képviselőtestületen áll.

Ha sikerül helyzetünket akként javítani, hogy egy kis családi otthon teremthetünk magunknak szerencsések leszünk, ha nem, hát keserűnk tovább, és nem irigyeljük a házacskát azoktól, akiknek már adatott, azok megteremtéséhez és várunk jobb időkbe, de bizonyos, hogy mindent meg kell kísérenünk egy-egy családi otthon megteremtésére, ahol a napi munkálkodás után szórakozhat, szabadban való hazi, kerti munkát teljesítésével, a fáradt agyat megpihenésre a testet edzve, a másnapi munkára előkészíthetjük.

De mindenek fölött van egy kis vagyunk, melyet gyermekeinknek megtekinthetünk, mert másként nem tudunk hozzá jutni és az élet küzdelmei közt kifáradt test a napi foglalatosságukban megterhelte elmé a békés, családi otthonban pihenést, nyugalmat fel, ahol nem háborgat senki, ahol a kint vívott megéltései nehéz küzdelmek után visszavonulhatok családom békés, szerető körzetébe, mint a sancokon küzdő katonák, a várfalak mögé vonul pihenőre, mert az én házam az én váram ezt még a törvény is védelmezi, a törvény is oltalmazza a magánlakot.

Arra kérem hát szerkesztő barátom és tisztársamat, Tóth Dénes urat, hogy ne vágjunk clebe a dolognak, hadd folyjanak le azok a megak úján, és ettől függetlenül, de celtudatosan, és végeredményében ugyan e célhoz vezető mozgalom megindítása által teremtsen olyan helyzetet, hogy az állami hivatalnokok módjára mi is békés családi otthon birjunk létesíteni addig azonban igyekezzünk velük együtt megoldani a kérdést, és semmi esetre sem nélkülök, mert erte képesek nem lennénk.

László Ignác.

UJDONSÁGOK.

— D. M. K. E. F. hó 17-én vasárnap d. u. lesz a Casinó nagytermében az V. felolvasó gyűlés a következő napirenddel: 1.) A dragakövekről. Előadás. Tartja. Éder János. 2.) Románcz. Énekli; Kalmár Illés főkántor. Cimbalmos kíséri! Farkas Dezsőné. 3.) „Cim nélkül”. Felolvasás. Tartja; László Ignác. 4.) Költemény. Szava: Margit. Kezdetepont 4 órakor.

— Irodalmi est. A csongrádi Izs. ifjúsági önképző köre f. hó 10-én vasárnap d. u. az izs. iskolatermében M. Rcsenfeldet, a népköltészet ujkorai jelesét ismerteti. Előteről és munkáiról Dr. Bände Zoltan rabbi olvas fel miközben a költő néhány versét fogják bemutatni: Szendrői Maris, Horváth János, Bergl Etel, Weisz Lona, Régnér Bella, Lévai Zoltán és Steiner Imre. Kezdetepont d. u. 4 órakor. Vendégeket szívesen lát az önképző kör.

— Tisztviselő telep. Alighogy kipatant a szikra, rögtön gyújtott az ezer

sebből v érző tisztviselők lelkében. Csak hogy az hiba, hogy a rut visszavonás, egyenetlenkedés már itt is elhintetett. A tisztviselők magukat kasztoakra osztják, aztán meg a helyben nem bírnak egyöntetű megalapodásra jutni. Akik segíthetnének a tisztviselőkön, azok sem veszik komolyan az ügyet. Mészáros Sándor törekvő építőmesterünk tisztviselők részére több sikerült tervet készített.

— **Katholikus népszövetség.** A m. vasárnap a katolikus népszövetség titkára Haller István a parochia udvarán népgyűlést tartott. A népgyűlés szónoka a nevezett titkár volt, aki két óra hosszáig tartott antiszemita izű beszédében akarta fejébe verni a jó Csongrádiaknak a katolikus népszövetség szükséges voltát. Eltekintve egy pár köbeszólástól a népgyűlés kevés eredménnyel de azért példás rendben folyt le.

— **Tiltakozó népgyűlés.** Mint értesültünk a budapesti központi „Radikális párt” a jövő vasárnap d. e. 9 órakor a szivák-téren esetleg kedvezőtlen idő esetén az Erzsébet szülő nagytermében az Andrassy féle plurális választójog tervezetével szemben tiltakozó népgyűlést tart. A népgyűlésen a párt kiküldöttje fogja ismertetni az Andrassy-féle plurális választójog tervezetét egyszersmint indítványozni fogja, hogy a népgyűlés azzal szemben tiltakozást fejezzék ki.

— **Szerencsés örökös.** Nagy szerencse érte Oláh Lázár barátunkat és becses családját. Ugyanis hivatalos értesítést kaptak, hogy Triesztben egy rokonuk a Jaklics családból örökös nélkül halt el, és az egész vagyona az ide való Jaklics családra száll. Az örökség legkevesebb 160 ezer korona, amely Brazíliai értékben 3 millió 200 reisnek felel meg. Megjegyzendő, hogy ezt nem tréfaként említjük fel, mert ez minden kétséget kizáró igazság. Gratulálunk!

— **Leány ipariskola.** Ozv. Zelenka Jánosné a helybeli áll. polg. leányiskola tanítónője, mint egy két évvel ezelőtt igen életrevaló eszmét pendített meg és ennek az eszmének megnyerte nemcsak a helybeli intelligens közönséget, hanem mind azokat, akik a reális leánynevelést szívükön viselik. Ugyanis mozgalmat indított aziránt, hogy a helybeli áll. polg. leányiskolával kapcsolatban egy leány ipariskolát állítsanak fel. Ebből a célból felkereste a kulturálisminiszterium hefolyásos szakfőcseleit, továbbá érintkezésbe tette magát itt helyben is mindazokkal, akik ebben az irányban utasítást adhatnak, vagy azért az eszméért lelkesülnek. Annak idejében itt többen, sőt azt lehet mondani, több százan aláírtak annak a kérvénynek, melyben a kormánytól a leány ipariskola felállítását kéri. Amennyiben úgy látszik, hogy ez az ügy lekerült a napirendről, tisztelettel felkérjük Zelenka Jánosné ő nagyságát, legyen szives választ adni: Mi történt a leány-polgári iskola felállításának ügyével, miért vették le napirendről?

— **Bál.** A csongrádi ipartestület f. hó 6-án sikerült táncmulatságot rendezett. A tiszta jövedelem az egyesület alapjára esik.

— **Tisztviselők a járdáikat.** Most, hogy egy kissé megengyhült az idő, mindenki tisztára hozhatja a háza környékét. A lefagyott havat könnyű szerrel el lehet távolítani s ha még ezután sem akarják a háztulajdonosok a köztisztaságot, hát azért is van rendőrség, hogy kényszerítse rá őket. Vagy a kupaktanács nem mer intezkedni?

— **Népies előadások.** Az áll. polgári fiúisk. rajztermében ma d. u. litánia után a népies kulturális előadás megtartatik. Belépés díjtalan.

— **Nyilvános nyugtázás.** A vörös kereszt egyesület táncmulatságán felülfizettek: Cs. Forgó József 16 k. Porubszki József és dr. Máttéffy Ferencz, 10 10 k. dr. Buck Weiman 6 k. dr. Dékány Béla 5 k. dr. Boér Antal Tekulics Sándor és Vecseri Miklós 4-4 k. dr. Grósz Arnold 3 k. Boér

Jakab 2 k. Mészáros Sándor, Greskovics Dezső és Pál Károly 1-1 k. Összesen 67 korona.

— **Fényesen sikerült bálát, rendezett** a csongrádi építő munkások vigalmi bizottsága a Casinó disztermében. A mulatságon résztvett leányok a következők: Konkoly Etelka Tábit Ilonka (Csanytelek) Dudás Mariska Kovács Juliska Bernát Franciska Kocsis Juliska Kuklics Juliska Vári Etelka Papcsik Mariska Zetko Etelka Fuskás Mariska Szalkai Erzsike Balogh Annuska Kádár Agika Farkas Matildka Bodor Lucika Kádár Etelka Bogár Modolka Lovas Veronka Kádár Erzsike Bartók Etelka Krigler Etelka Kádár Mariska Satus Mariska Viglasi Agneska Tekulics Juliska Justin Juliska Szabados Erzsike Mészáros Modolka Mészáros Lucika Konkoly Mariska Szalinka Etelka Tandari Rozika Szalkai Annuska. — A négyest táncolta 44. pár. A mulatság a reggeli órákban ért véget. Felülfizettek: Magdica László 40 f.; Kötai Miklós 40 f., Oláh Lajos 1 k. 40 f. Oláh Péter 30 f. Gyovai. P. János 1 k. Goda Antal 2 k. N. N. 40 f. Justin János 40 f. Mely adományokér szves köszönetet mond a vigalmi bizottság.

— **Az adóreform ellen.** Az Országos Kereskedelmi Egyesülés a múlt vasárnap három helyen tartott tiltakozó gyűlést az adó reform ellen. A szegedi gyűlésen Perjéssy László kamarai titkár terjesztette elő a határozati javaslatot, mely szerint az O M K E a gyariparosok szövetségét, a pézintözetek országos szövetségét és az összes kamarákat egyöntetű állásfoglalással tiltja föl és azokkal egyetemben sürgős fejtattal forduljon a képviselőházhoz. Ném t Antal a szociáldemokrata földmunkások szövetségének elnöke bejelentette a gyűlésen a munkások csatlakozását. Erre a határozati javaslatot elfogadták. Becsy Karoly, Szeged egyik orsz. képviselője kijelentette, hogy a föllíratot betérjeszti ugyan a képviselőháznak, de az adóreform törvényjavaslatokhoz során úgy is a javaslatoknak a napirendről levételét fogja indítványozni. — A szegszárdi gyűlésen a központot Szende Pál képviselte, aki előterjesztette a tiltakozó határozati javaslatot, amit a gyűlés elifogadott. — A pápai gyűlésen Fehér Dezső kerületi titkár ismertette a tiltakozást. A gyűlés elhatározta, hogy a kerület képviselőjét felszólítja, hogy a képviselőházban szólaljon fel az adóreformjavaslat ellen. Elhatározták egyben a pápaiak, hogy a f. hó 17-én tartandó fővárosi tiltakozó gyűlésen impozáns számban jelennek meg.

A csongrádi járás főszolgabirjától.
2932/1908 sz.

Pályázati hirdetés.

Csongrád községben lemondás folytán megüresedett 1800 korona évi törzsfizetessel, 200 korona évi lakbérrel javadalmazott s életfogytiglan választandó községi mérnöki állásra pályázatot nyitok és felhívom mindazokat akik ezen állást ényerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t. 10 §-ban előirt minősítéseket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felzerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1909 évi január hó 25-ik napjának d. u. 5 órájáig terjesszék be. A választás január hó 27-én ejtetik meg.

Csongrád, 1908 december hó 31-én.

Dr. Csucs János.
főszolgabíró.

Ház eladás.

Licsicsányi Jánosnak a sugár utca végén levő Turi Gergely melletti főutcai 30-k számú sarokháza, üzletnek is igen alkalmas szabad kézből eladó, vagy esetleg kiadó.

Helyi képviselőt keres

elörendü régi gyermek és életbiztosító intézet Csekély fáradsággal havonként 200-300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási téren nem jártasakat beiktatjuk

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás

Levélbeli megkeresések az eddigi működés pontos megjelölésével „Képviselő 16” jelige alatt Bockner hirdető irodájába Budapest IV. Sütő u. 6. küldendők.

Eladó bor.

Ludrovai Toth István mérnök Erzsébet-majori birtokán lefejtett borok a helyszínen átadva eladó.

100 hektóliter siller bor ára 2400 K.
50 hektóliter fehér bor ára 1500 K.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem azon föld és házbirtok tulajdonosokat, kiknek telekkönyvileg betáblázott adósságaik vannak, hogy ezen adósságok után a mult évben fizetett kamatokról szóló tehervallomásukat Csongrád község előljáróságánál (Palásti Antal s. számtisztánál f. hó 31-ig annál is inkább nyujtsák be, mert elkésve benyujtott tehervallomások figyelembe nem vétetnek. A tehervallomásokhoz csatolandók a betáblázást igazoló telekkönyvi végzetek.

Csongrád, 1909. jan. 1-én.

Kovács Elemér
jegyző.

Hirdetmény.

Csongrád község 1909. évi Országos gazdasági és munkás cselédségély pénztár hozzájárulási díjak kivetési lajstoma és főkönyve 1909 év január hó 10-től kezdődőleg 8 napon keresztül, vagyis január 18-ig bezárólag Csongrád község pénztári hivatalában közszemlére van kitéve.

Ezen kivetés ellen intézett fellebbezések január hó 19-től számított 15 napon belül, vagyis 1909 év február hó 2-ik napjáig a községi előljáróságánál benyujthatók. A később benyujtott fellebbezések figyelembe nem vétetnek és hivatalból elutasítatnak.

Ugyanezen alkalommal értesitetnek a munkaadók, hogy cselédjeik után az 1 kor. 10 fill. hozzájárulási díjat mielőtt befizessék, mert ha kellő időben be nem fizetnek, nemcsak, hogy baleset esetén a pénztárból semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem cselédjüknek illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak sajátjukból megfizetni, mint a minő segélytől ezek a pánztárral szemben elesetek.

Csongrád, 1909. jan. 9-én.

Kovács Elemér,
jegyző.

Lapunk nyomdájába

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek.

Köhögés!

Aki az egészséget szereti, az megóvja.
5500 hiteles bizonylatok bizonyítjaka segítyt hozó eredményt.
Kaisor-féle MELL-KARAMELLÁKRA
a három hársfáról.
Orvosiilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rokedtség, katarus, elnyalkésodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.
Egy csomag 20 fill. Egy üveg 50 fill.
Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Löw Adoll, és Bana Henrik urak gyógyszerárában.

AZ „ÜSTÖKÖS“

a legjobb magyar vicclap. Hetenként 20 oldal, színes képek.

Minden új előfizető, ki most fizet elő az „Üstökös“-re ha csak 1/4 évig is ingyen kapja a tavalyi 1907. évi teljes bekötött évfolyamát, csak a bekötését számítunk fel 2 koronát. Kívánatra megküldjük az 1908. január 1-től megjelent számokat is 3 koronáért.

Előfizetési árak:

1/4 évre (okt. dec.)	3 kor.
1/2 „	6 „
1 „	12 „

Utaltvány cím:

„Üstökös“ kiadóhivatala
Budapest.

Ház és szálló eladás

Szöke Ferencz Kossuth Ferencz utca 16-ik számú háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, ugyanakkor az ibolyás oldalon levő 4 hold szállóje szintén eladó.

Értekezni bármikor a tulajdonos lakásán.

Réthy-féle pémetefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér,
Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Sirup pagliano a legjobb vértisztító szer. Feltalálója Girolamo Pagliano fiórenci tanár 1828 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a szákrekedést és annak következményét, mint vértorlódást a fejbe, stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítón hat borkiütések csusz. kőszvényét stb. Fegrendelések intézendők Girolamo Pagliano tanár, Fiórenz, A 11 Via Pandolfini. Elismerő levelekkel és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség Dr. F. Herzig Wien IX. Löblichgasse 4. Gyógyszerárak főterakatként kedvező feltételek mellett keresztetnek.

Alkalmi ajándék.

A Főzelgő karácsony és újév alkalmából ajánlom dusan felszerelt raktáromat kapható

Diszkutésú könyvek a hazai jeles íróktól. Ifjúsági iratok, képeskönyvek mindenkorú gyermek számára.

Emlékkönyvek, fénykép- és képeslevelezőlap albumok. Karácsonvi díszek. Ugyancsak az ünnepek alkalmára érkeztek a legújabb képeslevelező-lapok nagy választékban. Fényezett és helyi levelezőlapok olcsó bevásárlási forrása.

Nagy választék az 1909 évre szóló naptárakban

A t. község szíves pártfogását kéri

Weisz Márk

könyvkereskedő.